

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 159

гр. София, 03.04.2019 год.

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД на Република България, Търговска колегия, Първо отделение, в закрито заседание на десети декември през две хиляди и осемнадесета година, в състав

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ТОТКА КАЛЧЕВА
ЧЛЕНОВЕ: ВЕРОНИКА НИКОЛОВА
КРИСТИЯНА ГЕНКОВСКА

като изслуша докладваното от съдия Николова т.д. №1864 по описа за 2018г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл.288 от ГПК.

Образувано е по касационна жалба на „Юробанк България“ АД, [населено място], срещу решение №107 от 28.03.2018г. по в.гр.д. №74/2018г. на Хасковски окръжен съд, ГО, III въззивен състав, в частта, с която е потвърдено решение № 638 от 26.10.2017 г., постановено по гр. д. №2919/2016г. по описа на Районен съд – Хасково, в частта, с която по искове, предявени от М. Б. П. срещу „Юробанк България“ АД, на основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 143 и чл. 146 от ЗЗП е прогласена нищожността на клаузите на чл. 6, ал. 2 и чл. 22, ал. 1 и ал. 2 от Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL35069/03.06.2008 г., сключен между М. Б. П. и „Юробанк България“ АД, и на основание чл. 55, ал. 1 от ЗЗД „Юробанк България“ АД е осъдено да заплати на М. Б. П. сумата от 10 251,94 лв., представляваща разликата между курса на швейцарския франк, определен от банката в деня на отпускане на кредита, и курса му към датите на всяка от заплатените в швейцарски франкове анюитетни вноски по договора за периода от 01.01.2012г. до 23.12.2016г. , ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска – 23.12.2016г. до окончателното изплащане.

Касаторът поддържа, че обжалваното решение е неправилно поради нарушение на материалния закон и съществено нарушение на съдопроизводствените правила – чл.235 ал.2 от ГПК, чл.12 от ГПК, чл.202 и чл.236 ал.2 от ГПК. Също твърди, че решението е необосновано, защото направените от съда фактически изводи не могат логически да се изведат от събраните по делото доказателства. Счита за неправилни изводите в обжалваното решение за това, че оспорените клаузи на чл.6 ал.2 и чл.22 ал.1 и ал.2 от договора са нищожни поради неравноправност. Поддържа, че при постановяване на решението си въззивният съд не е взел предвид, на първо място, че покупката на валута от банката – кредитор не е съществен елемент на процесния договор / за разлика от случая с договора, по повод на който е образувано дело С-26/13 на СЕС/ и на второ място, че дори и да беше съществен елемент на договора, по отношение на клаузите от процесния договор за жилищен кредит относно курс „продава“ на

банката за швейцарския франк в хипотезата на чл.6 ал.2 изр. второ и на чл.22 ал.1 и ал.2 от договора следва да се прилага изключението по чл.144 ал.3 т.2 от ЗЗП, според което клаузите на договора не са неравноправни, дори и формално да осъществяват фактическия състав на чл.143 т.10 и т.12 от ЗЗП. Излага доводи, че съдът не е взел предвид обстоятелството, че към момента на сключване на договора банката не е имала и не е било възможно да има представа за конкретните предстоящи промени, независимо дали в посока на повишаване или намаляване, на валутните курсове в хода на цялостното изпълнение по договора, чийто срок е 360 месеца.

Допускането на касационното обжалване е обосновано в изложението по чл. 284, ал.3, т.1 ГПК с твърдението, че атакуваното решение съдържа произнасяне по включените в предмета на спора и имащи значение за изхода на делото правни въпроси: 1. При постановяване на въззивното решение и във връзка с твърденията и доводите на всяка от страните дължен ли е съдът да обсъди всички относими доказателства в тяхната съвкупност и пълнота и взаимна връзка, като изложи конкретни съображения защо кредитира едни доказателства, а други приема за недостоверни? 2. Дължен ли е съдът да прави фактическите си констатации и изводи по съществените за спора обстоятелства само въз основа на събраните по делото доказателства, а не на данни с неизвестен източник, който не е посочен нито от страните, нито е назован от съда в решението? 3. Допустимо ли е съдът да основе фактическите си изводи на констатации на вещо лице, каквито в писменото заключение липсват, не са направени и устно от вещото лице пред съда, или чиито писмено изразени и потвърдени пред съда констатации са напълно противоположни на тези, които съдът посочва като принадлежащи на вещото лице? 4. Когато договор за ипотечен банков кредит е сключен в чуждестранна валута с посочена равностойност към националната валута или към валута, с която националната е обвързана / както е в случая с лева към еврото/, и когато в този договор е предвидено, че потребителят – кредитополучател следва да погасява месечните ануитетни вноски в същата чуждестранна валута, в която кредитът е уговорен и усвоен, тези валутни уговорки /относно валутата на кредита на кредита и валутата на месечните погасителни вноски/ съставляват ли част от същественото съдържание на кредитния договор? Неравноправна ли е клаузата от такъв договор, според която банката – кредитор има право да иска плащане на погасителните вноски в чуждестранната валута на кредита? 5. Когато договор за ипотечен банков кредит е сключен в чуждестранна валута и е уговорено погасителните вноски да са в същата валута, при което договорна клауза предвижда, че потребителят е свободен да набави необходимото количество чуждестранна валута както от доставчика на кредитната услуга – банката, така и от трето лице – друга банка или обменно бюро, тази клауза относно осигуряването на месечната погасителна вноска в съответната чужда валута представлява ли част от основното съдържание на кредитния договор? Неравноправна ли е тази клауза? Нейната валидност/ невалидност отразява ли се на основните уговорки по договора за валутен кредит? 6. Когато договор за ипотечен банков кредит е сключен в чуждестранна валута и е уговорено

погасителните вноски да са в същата валута, при което потребителят може да избере да набави необходимото количество чуждестранна валута или от доставчика на кредитната услуга – банката, или от трето лице, неравноправна ли е договорна клауза относно съгласието на потребителя с промяната на валутния курс, когато е избрал да набави чуждата валута от доставчика на кредитната услуга? 7. Към кой момент следва да се преценява дали дадена договорна клауза създава в ущърб на потребителя значителна неравноправност между правата и задълженията, произтичащи от договор за ипотечен банков кредит, сключен в чуждестранна валута, в който е уговорено погасителните вноски да са в същата валута и потребителят може да избере да набави необходимото количество чуждестранна валута или от доставчика на кредитната услуга – банката, или от трето лице?

По първите три въпроса поддържа, че е налице основаниято по чл.280 ал.1 т.1 от ГПК, тъй като е налице противоречие с разрешенията в ППВС №1/1953г., ППВС №1/1985г., решение №164/04.06.2014г. по гр.д.№196/2014г. на ВКС, ГК, III г.о., решение №138/08.06.2011г. по гр.д.№1056/2010г. на ВКС, ГК, II г.о., решение №8/20.02.2013г. по гр.д.№470/2012г. на ВКС, ГК, II г.о. и други, в които се приема, че съдът следва да обсъди всички доказателства и доводите на страните. По останалите четири въпроса поддържа, че е налице допълнителното основание по чл.280 ал.1 т.2 от ГПК, тъй като решението е постановено в противоречие с практиката на СЕС, обективизирана в решение по дело С -86/16 и определение по дело С -119/17. Позовава се и на очевидна неправилност на въззивното решение. Претендира присъждане на направените разноски.

В депозирания от М. Б. П. отговор на касационната жалба, са изложени твърдения за недопустимост и неоснователност на жалбата.

Касационната жалба е подадена от легитимирана страна в преклузивния едномесечен срок, като е насочена срещу подлежащ на обжалване съдебен акт. Върховният касационен съд, Търговска колегия, състав на Първо отделение, след като прецени данните по делото и становищата на страните, приема следното:

Въззивният съд е приел, че страните са обвързани от облигационно правоотношение, възникнало по Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL35069/03.06.2008г. За да обяви процесните клаузи на чл.6 ал.2 и чл.22 ал.1 и ал.2 от договора за кредит за нищожни съдът е приел за недоказано, че договорните клаузи са индивидуално уговорени, въпреки, че тежестта е била на банката. Приел е за установено от събраните по делото доказателства, че при избора на валута на кредита ищцата се е ръководила основно от необходимостта си да получи 100 % финансиране за покупка на недвижим имот, което към онзи момент се е предлагало единствено в швейцарски франкове. Изтъкнал е, че по време на водене на преговорите за сключване на договора банковият инспектор е представил посочената чуждестранна валута в светлината на нейната устойчивост назад във времето, без да обсъди с ищцата възможността от настъпване на промени в курса при сътресения и инфлации, както и последиците от това. Заключил е, че в резултат ищцата е поела съществен

икономически риск, без банката да ѝ е предоставила достатъчно информация за всички обстоятелства, които са могли да дадат отражение върху обхвата на нейното задължение. Въззивният съд е споделил становището на първоинстанционния съд за съществуваща неяснота относно валутата на задължението на потребителя, като е изтъкнал, че в процесния договор, който е сключен за предоставяне на кредитен лимит в швейцарски франкове, не е посочено каква точно е равностойността във швейцарски франкове на 58 770 лв., а същата е определена след сключване на договора /03.06.2008г./, в т. нар. Приложение 1, подписано от страните два дни по-късно, а именно на 05.06.2008г. Посочил е, че определената в швейцарски франкове сума е била преведена по блокирана сметка, открита на името на ищцата /чл.2, ал.1 от договора/, като тя не е усвоила кредита от тази сметка, а от друга - левова сметка /чл. 2, ал.3 от договора/, в която банката е превела превалутираната служебно в лева сума по кредита по курса си швейцарски франк/лев към деня на усвояване на кредита. Въз основа на това е приел, че процесният кредит е отпуснат и усвоен в левове. Изтъкнал е, че клаузата на чл. 22 от договора обективира декларация на кредитополучателя, че е запознат с възможността промяната в курсовете на швейцарски франк към лева/евро и превалутирането да доведат до повишаване на размера на погасителните вноски по кредита и съгласието му да понесе риска от колебанията на валутния пазар и всички вреди /включително пропуснати ползи/, но същата не съдържа предварително оповестяване на валутния риск и единствено свидетелства за формалното спазване от страна на банката на принципа на добросъвестност, прогласен от чл.143 от ЗЗП. Приел е, че обстоятелствата, за които потребителят декларира информираност и съгласие, не следват от ясно и прозрачно формулирани условия на договора. Посочил е, че липсва отразяване на конкретния размер на кредита в швейцарски франкове, като в договора е отбелязано единствено, че е в равностойността на 58 770 лв., не са посочени факторите, въз основа на които банката определя курсовете "продава" и "купува" за съответните валути, по които извършва превалутирането, не е посочен и размерът на месечните погасителни вноски в швейцарски франкове. Предвид това е сключил, че за ищцата са останали неясни последиците от сключване на договор за кредит в швейцарски франкове и начина, по който промяната във валутния курс е възможно да повлияе върху конкретните ѝ задължения за погасяване на кредита. Изтъкнал е, че непредоставянето на подобна информация от страна на банката е в нарушение на изискването за добросъвестност по чл. 143 от ЗЗП. Допускането на касационното обжалване съгласно чл.280 ал.1 от ГПК предполага произнасяне от въззивния съд по релевантен материалноправен или процесуалноправен въпрос, който е от значение за изхода на спора и по отношение на който е налице някое от основанията по чл. 280, ал.1, т.1, 2 и 3 от ГПК. Съгласно т.1 на Тълкувателно решение №1 от 19.02.2010г. по тълк. дело №1/2009г. на ОСГТК на ВКС правният въпрос от значение за изхода по конкретното дело е този, който е включен в предмета на спора и е обусловил правните изводи на съда по конкретното дело. Преценката за допускане на касационно обжалване се извършва от ВКС въз основа на изложените от

касатора твърдения и доводи с оглед критериите, предвидени в посочената правна норма.

Първите три въпроса са поставени от касатора с оглед оплакването му, че съдът не е обсъдил всички относими към спора твърдения и доводи на страните, не е обсъдил представеното по делото заключение на съдебно – счетоводната експертиза и не е изложил въз основа на какви доказателства е приел, че клаузите на чл.6 ал.2 и чл.22 ал.1 и ал.2 от процесния договор за кредит не са индивидуално договорени и защо са били неясни за потребителя - кредитополучател. Също така касаторът счита за неправилен извода на съда, че кредитът е отпуснат и усвоен в лева и е бил погасяван от кредитополучателката с плащания на суми в лева. Въпросите са относими към предмета на спора, но по тях не е доказано наличието на допълнителната предпоставка за достъп до касация по чл.280 ал.1 т.1 от ГПК.

Правомощията на въззивната инстанция при разглеждане и решаване на делото са подробно разяснени в т.1, т.2 и т.3 от ТР №1 от 09.12.2013г. по т.д.№1/2013г. на ОСГТК на ВКС, съгласно което непосредствена цел на въззивното производство е повторното разрешаване на материалноправния спор, при което дейността на първата и на въззивната инстанция е свързана с установяване истинността на фактическите твърдения на страните чрез събиране и преценка на доказателствата, и субсумиране на установените факти под приложимата материалноправна норма. По същия въпрос е формирана и постоянна съдебна практика на ВКС, обективизирана в цитираните от касатора решения, така и в редица други решения на ВКС, постановени по реда на чл.290 от ГПК /решение №212/01.02.2012г. по т.д. №1106/2010г. на ВКС, ТК, II отделение, решение №202/21.12.2013г. по т.д. №866/2012г. на ВКС, ТК, I отделение, решение №76/12.06.2012г. по т.д. №377/2011г. на ВКС, ТК, II отделение, решение №581/30.09.2010г. по гр.д. №1019/2009г. на ВКС, ГК, III отделение и др./, с които е прието, че

задължение на въззивния съд е да се произнесе по спорния предмет на делото, след като прецени всички относими доказателства и обсъди въведените от страните доводи и възражения, което произтича от характера на въззивното производство, а фактическите и правни изводи на въззивния съд трябва да намерят отражение в мотивите към решението, като изпълнението на посочените задължения - за обсъждане на доказателствата и защитните позиции на страните и за излагане на мотиви, е гаранция за правилността на въззивния съдебен акт и за правото на защита на страните в процеса. В случая въззивният съд е обсъдил подробно всички възражения и оплаквания във въззивната жалба, като във връзка с тях е извършил самостоятелна преценка на събраните по делото доказателства. Обсъдил е съдържанието на представените писмени доказателства, като обстойно е анализирал клаузите на процесния договор за кредит, обсъдил е свидетелските показания и обясненията на ищцата, а също и данните от заключението на съдебно – счетоводната експертиза. При така събраните доказателства е приел, че банката – ответник не е доказала твърденията си, че клаузите на процесния договор са били уговорени индивидуално. Съдът е съобразил констатациите на вещото лице, че усвоената сума по кредита е преведена на 06.06.2008г. по разплащателна сметка във валута с титуляр М. Б., като на същата дата е извършено превалутиране на сумата по кредита, чрез заверяване на друга разплащателна сметка на М. Б. със сумата от 58 770 лева. В този смисъл изводът на съда, че кредитът е усвоен в левове, е вследствие на неговата интерпретация на данните в заключението на вещото лице, а не почива на факти, които не са въведени от страните в процеса, както поддържа касаторът. Следователно въпросът за задължението на съда да обсъди и прецени всички факти и доказателства по делото, както и да мотивира своя акт, като обсъди всички доводи на страните, не е разрешен в противоречие със задължителната практика на ВКС на РБ. Правилността на изводите, които съдът е

направил при анализа на събрания доказателствен материал не подлежи на проверка във фазата на допускане на касационно обжалване. Наред с това следва да се отбележи, че изводът за неравноправност на клаузите на чл.6 ал.2 и чл.22 ал.1 и ал.2 от процесния договор за кредит не е базиран единствено на обстоятелството, че сумата е усвоена в лева, а връщането ѝ е уговорено в швейцарски франкове. При преценката си съдът е възприел като водещ критерий липсата на предварително разясняване на валутния риск, с оглед на което за ищцата са останали неясни последиците от сключването на договора за кредит в швейцарски франкове и начина, по който промяната на валутния курс е възможно да повлияе върху конкретните ѝ задължения за погасяване на кредита.

Останалите четири въпроса в изложението по чл. 284 ал.3 т.1 от ГПК също са свързани с предмета на спора, но по отношение на тях не е доказаното допълнителното основание за достъп до касация по чл.280 ал.1 т.2 от ГПК. В случая касаторът се позовава на противоречие на въззивното решение с практиката на СЕС, обективизирана в решение по дело С-186/16 и определение по дело С-119/17. С определението си по дело С-119/17 СЕС препраща към своето решение от 20.09.2017г. по дело С-186/16 относно критериите, които националният съд трябва да прилага при преценка на клауза от договор за банков кредит от гледна точка на разпоредбите на чл.3, пар.1 и чл.4, пар.2 от Директива 93/13. Съгласно чл.4, пар.2 от Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 05.04.1993г. преценката за неравноправния характер на клаузите не се свързва нито с основния предмет на договора, нито със съответствието на цената и възнаграждението, от една страна, и по отношение на доставените стоки или предоставените услуги, от друга, при условие, че тези клаузи са изразени на ясен и разбираем език. В т.1 от диспозитива на решението по дело С-186/16 на СЕС и в разяснителната част към него е посочено, че чл.4, пар.2 от Директива 93/13 трябва да се

тълкува в смисъл, че понятието „основен предмет на договора“ по смисъла на тази разпоредба обхваща договорна клауза, включена в договор за кредит, изразен в чуждестранна валута, която не е била индивидуално договорена и по силата на която кредитът трябва да се погасява в същата чуждестранна валута, в която е бил договорен, тъй като посочената клауза определя основна, характеризираща този договор престация. СЕС се е произнесъл, че чл.4, пар.2 от Директива 93/13 установява изключение от механизма за контрол по същество на неравноправните клаузи, предвиден от въведената с тази директива система за защита на потребителите (в този смисъл и т.42 по дело С-26/13 и т.31 по дело С-96/14 на СЕС), но само при условие, че клаузата е изразена на ясен и разбираем език. Съдът е подчертал, че изискването за изразяване на ясен и разбираем език се прилага дори когато клаузата попада в обхвата на понятието „основен предмет на договора“ или „съответствие на цената и възнаграждението, от една страна, и на доставените стоки или предоставените услуги, от друга“ по смисъла на член 4, пар. 2 от Директива 93/13 (в този смисъл е и т.68 от решение от 30 април 2014 г. по дело С-26/13 на СЕС). Не се прави преценка на неравноправния характер на посочените в споменатата разпоредба клаузи, само ако след самостоятелно изследване на всеки отделен случай компетентната национална юрисдикция приеме, че те са били изразени от продавача или доставчика (в случая от банката), на ясен и разбираем език (разрешението е дадено и в т.32 от решение на СЕС от 03.06.2010г. по С-484/08).

Според т.2 от диспозитива на решението на СЕС по дело С-186/16, чл.4, пар.2 от Директива 93/13 трябва да се тълкува в смисъл, че изискването договорна клауза да бъде изразена на ясен и разбираем език предполага, че при договорите за кредит финансовите институции трябва да предоставят на кредитополучателите достатъчна информация, която да им позволява да вземат решения, основани на добра

информираност и благоразумие. Във връзка с това посоченото изискване означава, че клауза, съгласно която кредитът трябва да бъде погасяван в същата чуждестранна валута, в която е бил договорен, трябва да се разбира потребителя едновременно от формална и граматическа гледна точка, но и по отношение на конкретния ѝ обхват, в смисъл, че среден потребител, относително осведомен и в разумни граници наблюдателен и съобразителен, може не само да установи възможното поскъпване или обезценяване на чуждестранната валута, в която кредитът е бил договорен, но и да прецени потенциално значимите икономически последици от подобна клауза върху финансовите му задължения. В т.50 от решението е разяснено, че от една страна, потребителят трябва да е добре осведомен, че със сключването на договор за кредит в чуждестранна валута той се излага на определен риск, свързан с обменния курс, който евентуално ще му бъде икономически трудно да понесе при обезценяване на валутата, в която получава доходите си. От друга страна, банковата институция, трябва да представи възможните промени в обменните курсове и рисковете, свързани с вземането на кредит в чуждестранна валута, по-специално когато потребителят кредитополучател не получава доходите си в тази валута. При това положение националната юрисдикция следва да се увери, че банката е предоставила на съответните потребители цялата относима информация, която им позволява да преценят икономическите последици от клаузата за финансовите им задължения. Разрешението се извежда от закрепеното в постоянната практика на СЕС (т.47 по дело С-484/08) разбиране, че въведената с Директива 93/13 система на защита се основава на идеята, че потребителят е в положението на по-слабата страна в отношенията с продавача или доставчика от гледна точка, както на позицията му в преговорите, така и на степента на информираност - положение, което го принуждава да се съгласява с установените предварително от продавача или доставчика

условия, без да може да повлияе на съдържанието им.

В т.3 от диспозитива и т.54 и т.56 от мотивите на горното решение СЕС се е произнесъл, че чл. 3, пар. 1 от Директива 93/13 (транспониран в чл.145, ал.1 от ЗЗП) трябва да се тълкува в смисъл, че преценката на неравноправния характер на дадена договорна клауза трябва да се направи спрямо момента на сключване на разглеждания договор при отчитане на всички обстоятелства, за които продавачът или доставчикът е можел да знае към този момент и които са от естество да се отразят на по-нататъшното му изпълнение, тъй като дадена договорна клауза може да е носител на неравнопоставеност между страните, проявяваща се едва в хода на изпълнение на договора. Националната юрисдикция трябва да направи оценка относно наличието на евентуална значителна неравнопоставеност по смисъла на посочената разпоредба с оглед на всички обстоятелства по делото и отчитайки по-специално експертната компетентност и познанията на банката относно възможните промени в обменните курсове и рисковете, свързани с вземането на кредит в чуждестранна валута (най-напред евентуалното неспазване на изискването за добросъвестност, а след това наличието на евентуална значителна неравнопоставеност по смисъла на чл. 3, пар. 1 от Директива 93/13). За да установи дали клаузата води в разрез с принципа на добросъвестност до значителна неравнопоставеност в ущърб на потребителя между правата и задълженията, произтичащи от договора, националният съд трябва да провери дали, като постъпва добросъвестно и справедливо с потребителя, продавачът или доставчикът може основателно да очаква, че потребителят ще се съгласи с подобна клауза след индивидуално договаряне (т.57 от решението по С-186/16, в който смисъл и решение по С-415/11, т. 68 и 69). В т.55 от разяснителната част на решението си по дело С-186/16 СЕС е посочил, че клауза, включена в договорите за кредит, изразени в чуждестранна валута, която изисква месечните вноски за погасяване на

кредита да се извършват в същата валута, в случай на обезценяване на националната парична единица спрямо тази валута, поставя курсовият риск в тежест на потребителя. В диспозитива на определението по дело № С-119/17 е постановено, че чл.3 до чл.5 от Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993г. (транспонирани в чл.143, чл.145 и чл.147 от ЗЗП) следва да се тълкуват в смисъл, че може да бъде преценена от националната юрисдикция като *неравноправна клауза* от кредитен договор, *последниците от която са цялостно прехвърляне на валутния риск върху потребителя и която не е съставена по прозрачен начин*, така че кредитополучателят не може да прецени на основание ясни и разбираеми критерии икономическите последици от сключването на договора и когато при проверката ѝ за неравноправния характер бъде констатирано, че въпреки изискванията за добросъвестност, тя създава в ущърб на потребителя значително неравновесие между правата и задълженията на страните, произтичащи от договора. При извършването на преценката за неравноправност на процесните клаузи от договора за кредит, въззивният съд изцяло е съобразил даденото от СЕС задължително тълкуване на разпоредбите на Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993г., както и разясненията относно правомощията на националната юрисдикция при разглеждане на спор относно неравноправни клаузи в потребителски договори за кредит. Съдът е съобразил, че договорна клауза, по силата на която кредитът следва да се погасява в същата чуждестранна валута, в който е бил договорен, определя основна, характеризираща договора престация и не може да се счита за неравноправна, при условие, че е изразена на ясен и разбираем език. При преценката дали клаузата е изразена по ясен и разбираем начин, съдът е извършил проверка дали банката е предоставила на конкретния потребител цялата относима информация, която да му позволи да прецени икономическите последици от клаузата за валутния риск за финансовите му

задължения. В мотивите съдът подробно е обсъдил поведението на страните при сключването на процесния договор и от анализа на събраните гласни доказателства е приел, че по време на водене на преговорите за сключване на договора банковият инспектор е представил посочената чуждестранна валута в светлината на нейната устойчивост назад във времето, без да обсъди с ищцата възможността от настъпване на промени в курса при сътресения и инфлации, както и последиците от това. В резултат ищцата е поела съществен икономически риск, без банката да ѝ е предоставила достатъчно информация за всички обстоятелства, които са могли да дадат отражение върху обхвата на нейното задължение. Банката не е пояснила на кредитополучателя, че избраният кредитен продукт е изгоден не по принцип, а само докато курсът на швейцарския франк не се променя, с оглед на което кредитиране в тази валута е високо рисково за лице, което получава доходите си в друга валута. При тези констатации, съдът е достигнал до извода, че банката не е изпълнила задължението си да уведоми по - слабата страна по договора за възможните промени в обменните курсове с оглед валутния риск, свързан с вземането на кредит в посочената чуждестранна валута. Поради това е заключил, че клаузите на чл.6 ал.2 и чл.22 ал.1 и ал.2 от договора за кредит не представят по ясен и разбираем за потребителя начин съществените условия на сключения договор, съответно водят до значително неравновесие между правата и задълженията на страните във вреда на потребителя, поради което са неравноправни и съгласно чл.146 ал.1 от ЗЗП - нищожни. Този извод на съда не се променя от предоставената в договора възможност потребителят да набави необходимото количество чуждестранна валута за погасяване на вноските както от доставчика на кредитната услуга – банката, така и от трето лице – друга банка или обменно бюро. Неравноправността на клаузите от договора за кредит в случая не произтича от обвързаност на

кредитополучателя да закупува швейцарски франкове само от банката – касатор. Неравноправният характер на клаузите е изведен от това, че с тях във вреда на потребителя върху него се прехвърля изцяло валутният риск, с което се създава значително неравновесие между правата и задълженията на страните по кредитния договор по смисъла на чл.143, т.19 от ЗЗП. Поради това и не се явява значимо за спора обстоятелството дали кредитополучателят е погасявал кредита с чуждестранна валута, осигурена от него или е било извършвано служебно изкупуване от банката на дължимите швейцарски франкове от средствата на кредитополучателя в сметките му в лева по реда, предвиден в чл.6 ал.2 изр.2 от договора.

Съответствието на въззивното решение с практиката на СЕС, изключва основанието за допускане на касационно обжалване по чл.280, ал.1, т.2 ГПК.

Касационно обжалване не може да се допусне и на поддържаното от касатора основание по чл. 280 ал.2 предл.3 ГПК – очевидна неправилност на обжалваното въззивно решение. За да е налице очевидна неправилност на атакувания съдебен акт като основание за допускане на касационно обжалване, е необходимо неправилността да е съществена до такава степен, че да може да бъде констатирана от съда без анализ и излагане на съображения за наличие или липса на нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила или необоснованост.

Очевидната неправилност по смисъла на чл. 280 ал.2 от ГПК е налице при видимо тежко нарушение на закона или явна необоснованост, довели до постановяване на неправилен съдебен акт. Съгласно практиката на ВКС очевидно неправилен е съдебният акт, при който законът е приложен в неговия противоположен смисъл, или съдът е решил делото въз основа на несъществуваща или отменена правна норма или съответно който е постановен при явна необоснованост поради грубо нарушение на логическите и опитни правила. В

случая тези пороци не са налице. Изложените от касатора твърдения за очевидно погрешни констатации на съда за съществените за спора факти, са доводи за необоснованост на въззивното решение. Те обаче съставляват основание за касационно обжалване по чл.281 т.3 ГПК и не могат да обосноват допускане на касационното обжалване на основание чл. 280 ал.2 предл.3 ГПК. Преценката за основателност на тези оплаквания би могла да бъде осъществена само в случай, че въззивният акт бъде допуснат до касационен контрол.

С оглед изложеното, настоящият състав намира, че не са налице предпоставките по чл.280 ал.1 т.1 и т.2 и ал.2 предл.3 ГПК за допускане на касационен контрол на обжалваното въззивно решение.

При този изход на спора касаторът следва да бъде осъден да заплати на ответницата по касация направените по делото разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 2 500 лева.

Воден от горното и на основание чл. 288 от ГПК, Върховният касационен съд

О П Р Е Д Е Л И

НЕ ДОПУСКА касационно обжалване на решение №107 от 28.03.2018г. по в.гр.д. №74/2018г. на Хасковски окръжен съд, ГО, III въззивен състав, в обжалваната от касатора „Юробанк България“ АД част.

ОСЪЖДА „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД,[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], ул.“Околовръстен път“ №260, да заплати на **М. Б. П.**, ЕГН [ЕГН] с адрес [населено място], [улица], на основание чл.78 ал.3 ГПК направените разноски за адвокатско възнаграждение за касационната инстанция в размер на 2500 лева /две хиляди и петстотин лева/.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЧЛЕНОВЕ: 1. 2.